

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph. D., a Mgr. Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **D. H.**, zast. Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,** se sídlem Kaplanova 2055/44, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2017, č. j. KRPA-103316-22/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2017, č. j. 2 A 40/2017 – 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci Mgr. Ing. Jakubu Backovi, advokátu se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4 114 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému tamtéž. Žalovaný jím rozhodl o zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), s tím, že doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Stěžovatel byl zajištěn z důvodu nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Uvedl totiž

nepravdivé údaje o své totožnosti a prokazoval se padělanými a pozměněnými doklady Bulharska, které si obstaral proto, aby mohl v České republice pracovat.

[2] Městský soud důvodům žalovaného přisvědčil. Jeho postup nevyhodnotil jako paušalizovaný, jak namítal stěžovatel. Dle jeho názoru je naopak žádoucí, aby za shodných skutkových situací rozhodoval shodně. Stěžovatel se vědomě vyhýbal plnění povinností cizince a prokazoval se padělanými doklady, což je jednáním natolik závažným, že naplňuje skutkovou podstatu trestného činu. Důvěra v jeho osobu byla velmi oslabena a nepřicházelo tedy v úvahu, aby byla namísto zajištění využita mírnější opatření.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti brojí proti tomu, že mu namísto zajištění nebylo uloženo zvláštní opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Namítá, že rozhodování žalovaného je paušalizované. K závěru, že stěžovatel je nespolehlivý, dospěl pouze na základě toho, že měl padělané doklady. Nezohlednil individuální okolnosti jeho věci, zejména skutečnost, že se nikdy neprotivil žádnému individuálnímu správnímu rozhodnutí a v České republice měl rodinné zázemí. Dle stěžovatele je tato praxe v rozporu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“).

[4] Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak napadený rozsudek, tak rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem [§ 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přezkumem rozsudku v tomto rozsahu dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Předmětem přezkumu městského soudu bylo rozhodnutí o zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení [p]*olicie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti,*

místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

[8] V projednávané věci je sporné, zda namísto zajištění stěžovatele nepostačovalo uložení zvláštního opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, kterým může být povinnost oznámit policii adresu místa pobytu a zdržovat se tam, složení finanční záruky nebo povinnost osobně se hlásit na policii. Ustanovení § 123c dále upravuje pravidla finanční záruky.

[9] Nejvyšší správní soud již v minulosti judikoval, že správní orgán musí před rozhodnutím o zajištění cizince vždy zvážit, zda nelze zajistit výkon správního vyhoštění mírnějšími prostředky, kterými jsou právě zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Zajištění představuje citelný zásah do osobní svobody cizince, a proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, kdy je jeho užití skutečně nezbytné. Neznamená to však, že by bylo nejprve třeba uložit zvláštní opatření a k zajištění přistoupit teprve pokud by nebylo účinné. Jestliže nelze předpokládat, že cizinec bude schopen plnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření, nebo existuje-li důvodná obava, že by byl jeho uložením ohrožen výkon správního vyhoštění, je jeho zajištění namístě (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011 - 50, ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 As 59/2011 - 64, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, publ. pod č. 3559/2017 Sb. NSS).

[10] Žalovaný v projednávané věci postupoval v souladu s výše uvedeným. Nejvyšší správní soud přisvědčil závěru, že důvěra ve stěžovatele byla natolik oslabena, že by uložení zvláštního opatření nebylo účinné. Stěžovatel se prokazoval pod falešnou identitou občana Bulharska, aby navodil dojem, že v České republice není nelegálně a může zde pracovat, čímž úmyslně a závažným způsobem porušoval zdejší právní předpisy. Žalovaný měl dobrý důvod domnívat se, že pokud by k tomu měl stěžovatel příležitost, opětovně by svoji identitu změnil nebo by podnikl jiné kroky k tomu, aby unikl ze zorného pole státních orgánů a pokračoval ve svém nelegálním pobytu na území České republiky, čímž by bylo správní vyhoštění zmařeno.

[11] Stěžovatel se mýlí ve svém názoru, že žalovaný rozhodl o jeho zajištění pouze na základě toho, že měl padělané a pozměněné doklady, a nepřihlédl k individuálním okolnostem jeho věci. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný kladl důraz na to, že stěžovatelovo jednání bylo úmyslné a bylo vedeno snahou o nelegální pobyt a výkon práce na území České republiky. Vzal také v potaz jeho osobní situaci, zejména fakt, že zde žije se svojí rodinou, veřejně však neprezentuje, že zde pobývá (na schránce není jeho jméno) a nedisponuje penězi na složení finanční záruky (srovnej str. 5 odst. 2 a 6 odst. 1 napadeného rozhodnutí). Je pravda, že prokazování se padělanými doklady bylo pro vyloučení možnosti užít zvláštní opatření stěžejní. To však není projevem nedostatečného posouzení stěžovatelovy věci, ale toho, že se jedná o natolik závažné porušení právních předpisů, že značně zužuje prostor pro udělení zvláštního opatření. V souhrnu s dalšími popsanými okolnostmi byl takový postup zcela vyloučen (k obdobným závěrům ostatně Nejvyšší správní soud již v minulosti dospěl, např. v rozsudku ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 - 56, nebo ze dne 15. 8. 2016, č. j. 8 Azs 43/2016 - 23).

[12] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že napadené rozhodnutí není v rozporu s návratovou směrnicí. Požadavek čl. 15, aby bylo k zajištění cizince přistoupeno pouze tehdy, kdy není možné účinně využít mírnějších opatření, byl v projednávané věci zohledněn, jak vyplývá z výše uvedeného.

[13] Námitkou, že nelze předpokládat, že by stěžovatel porušil zákaz pobytu na území České republiky, neboť zde má pevné rodinné zázemí, se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť byla nepřípustně uplatněna až v řízení o kasační stížnosti, byť se tak mohlo stát již v řízení o žalobě (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nevznikly, právo na náhradu nákladů řízení proto také nemá.

[16] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 10. 4. 2017, č. j. 2 A 40/2017 - 13, ustanoven zástupcem pro řízení Mgr. Ing. Jakub Backa, advokát se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10. Podle § 35 odst. 8, věty poslední, s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Podle věty první téhož ustanovení zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

[17] Ustanovený zástupce učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající této dani, tedy o 714 Kč. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. září 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu